

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 968/2019
05.02.2020. године
Београд

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Јелене Боровац и Драгане Маринковић, чланова већа, у парници из радног односа тужилаца АА, ББ и ВВ, свих из ..., чији је пуномоћник Горан Стаменић, адвокат у ..., против тужене Републике Србије, Министарство унутрашњих послова, Полицијске управе у Смедереву, чији је законски заступник Државни правобранилац, Одељење у Пожаревцу, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду број Гж1 3244/17 од 28.05.2018. године, у седници одржаној 05.02.2020. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду број Гж1 3244/17 од 28.05.2018. године, као изузетно дозвољеној.

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду број Гж1 3244/17 од 28.05.2018. године и пресуда Основног суда у Смедереву број П1 209/11 од 12.07.2016. године у делу којим је одбијен тужбени захтев тужилаца за исплату накнаде на име трошкова превоза за долазак и одлазак са рада и у делу одлуке о трошковима поступка и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Смедереву број П1 209/11 од 12.07.2016. године је обавезана тужена да тужиоцима на име неисплаћених зарада по основу рада за време државних и верских празника, по основу ноћног рада, по основу прековременог рада исплати износе на име главног дуга за период децембар 2007. године до новембра 2010. године, са законском затезном каматом од доспелости па до исплате утврђене у изреци првостепене пресуде, као и да у њихово име уплати доприносе по основу пензијског и инвалидског осигурања запослених, као и доприносе по основу здравственог осигурања, све у року од осам дана. Обавезана је тужена да сваком од тужиоца на име трошкова поступка исплати износ од по 1.780,00 динара, те на име трошкова поступка који су настали након спајања њихових поступака износ од 271.000,00 динара, све у року од 8 дана. Одбијени су тужбени захтеви тужилаца којим су тражили да се тужена обавезе да им на име трошкова превоза за долазак на посао и одлазак са посла за период од децембра 2007. године до новембра 2010. године исплати износе ближе означене у изреци заједно са законском затезном каматом од доспелости па до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду број Гж1 3244/17 од 28.05.2018. године, су одбијене жалбе парничних странака, потврђена је првостепена пресуда у првом ставу изреке, у одбијајућем делу другог става и трећем ставу изреке.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену у делу којим је одбијен њихов тужбени захтев за исплату трошкова превоза, тужиоци су изјавили ревизију због погрешне примене материјалног права на основу члана 395. Закона о парничном поступку.

Апелациони суд у Београду је решењем Р4 115/18 од 30.11.2018. године предложио Врховном касационом суду одлучивање о ревизији тужилаца на основу члана 395. Закона о парничном поступку због постојања различите праксе апелационих судова на територији Републике Србије, јер је пресуђено супротно одлукама Врховног касационог суда наведених у ревизији тужилаца.

И по оцени Врховног касационог суда су испуњени услови за одлучивање о ревизији тужилаца на основу члана 395. Закона о парничном поступку јер постоји потреба за уједначавањем судске праксе имајући у виду чињеницу да су судови различито одлучивали у погледу основаности захтева запослених у Министарству унутрашњих послова за накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада, због чега је одлучено као у првом ставу изреке.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 399. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 125/04, 111/09), који се примењује на основу члана 506. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/2011 и 55/2014), јер је тужба у овом спору поднета 14.01.2011. године, па је оценио да је ревизија тужилаца основана.

Према утврђеном чињеничном стању сви тужиоци су радници МУП-а Републике Србије у Полицијској управи у ..., распоређени на пословима ... и у раду су остваривали прековремени, ноћни рад и рад за време државних празника. Трошкови превоза доласка на посао и одласка са посла им нису исплаћени у периоду од децембра 2007. године закључно са децембром 2010. године. Тужиоци се нису писменим путем обратили старешини органа ради остваривања права на накнад трошкова превоза за долазак и одлазак са рада.

На основу ових чињеница нижестепени судови су одбили као неоснован тужбени захтев тужилаца за накнаду трошкова превоза за долазак на рад и за одлазак са рада налазећи да не постоји грађанско правна одговорност тужене за штету коју тужиоци трпе због неисплаћене накнаде трошкова превоза, јер тужиоци пред надлежним органима тужене нису покренули поступак за признавање тог права. Другостепени суд је навео да из садржине члана 71. Закона о радним односима у државним органима произилази неопходност писменог обраћања функционеру који руководи органом и да против сваког решења и другог акта којим је одлучено о правима запосленим или обавезама, запослени имају право приговора. Навео је да у спору за новчана потраживања суд није овлашћен да одлучује о праву запосленог као претходном питању, јер о томе применом одредаба Закона о радним односима у државним органима, одлучује старешина. Тек у присуству правноснажног решења о

остваривању таквог права, запослени у државном органу може са успехом да оствари право на накнаду штете због незаконитог рада органа поводом исплате новчаног потраживања. Наведено је да се тужиоци у конкретном случају нису писменим путем обратили старешини органа ради остваривања права на накнад трошкова превоза за долазак и одлазак са рада, па њихов тужбени захтев није основан јер нису доказали да постоји основ грађанскоправне одговорности тужене.

Овакав закључак нижестепених судова о неоснованости тужбеног захтева заснован је на погрешној примени материјалног права.

Тужиоци су запослени у МУП-у и имају статус државних службеника, па се о њиховим правима на накнаду трошкова везаних за рад одлучује применом Закона о платама државних службеника и намештеника („Службени гласник РС“ број 62/06... 99/10) који у члану 37. став 1. прописује да државни службеник има право на накнаду трошкова за долазак на рад и одлазак са рада, за време које је провео на службеном путу у земљи или иностранству, за смештај и исхрану, док ради и борави на терену и на накнаду трошкова који су изазвани привременим или трајним премештајем у друго место рада, а ставом 2. је прописано да су услови за накнаду трошкова, њихова висина и начин на који се остварују прописани Уредбом Владе. Уредба Владе која регулише ову материју је Уредба о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника („Службени гласник РС“ број 98/07) која у члану 3. прописује да се државном службенику и намештенику надокнађују трошкови превоза за долазак на рад и за одлазак са рада у висини цене месечне претплатне карте у градском, приградском, односно међуградском саобраћају.

Цитиране одредбе члана 3. и 9. Уредбе прописују обавезу послодавца да запосленима, конкретно тужиоцима као државним службеницима, накнади трошкове превоза у висини цене месечне претплатне карте у градском, приградском и међуградском саобраћају, па Врховни касациони суд налази да тужиоци имају право на накнаду трошкова превоза у висини месечне карте у спорном периоду на подручју града Смедерева, а како тужена није плаћала те трошкове, то је својим незаконитим радом тужиоцима проузроковала штету и у обавези је да ову штету накнади на основу члана 154. став 1. и 172. став 1. Закона о облигационим односима.

Врховни касациони суд је ценио да је првостепени суд извео доказ вештачењем путем вештака економско финансијске струке који је за сваког тужиоца појединачно утврдио начин на који су им обрачунаване зараде и колико им припада по том основу као и трошкове превоза. На основу тог налаза је усвојио тужбени захтев тужиоца за исплату накнада на име неисплаћених зарада. Међутим, налаз вештака који се односио на трошкове превоза није оценио, није утврдио колико они износе, јер је пошао од погрешног правног становишта да тужиоцима ти трошкови не припадају пошто претходно нису поднели писмени захтев. Другостепени суд у образложењу пресуде наводи да су и износи трошкова превоза за долазак са посла и повратака са посла за тужиоце утврђени на основу вештачења које је у целини прихватио првостепени суд као стручан, а што не одговара садржини образложења првостепене пресуде. Без оцене налаза вештака и утврђења висине трошкова превоза, чињенице у погледу износа накнаде трошкова превоза за долазак са посла и повратак са посла за све тужиоце су остале неутврђене због чега је Врховни касациони суд морао да укине нижестепене

пресуде у овом делу, као и у делу одлуке о трошковима поступка јер њихова висина зависи од укупног успеха тужилаца у спору.

Првостепени суд ће имајући у виду изложене примедбе поново одлучити о овом делу тужбеног захтева и о свим трошковима парничног поступка.

Врховни касациони суд је одлучио као у изреци на основу члана 407. став 2. Закона о парничном поступку.

**Председник већа-судија
Звездана Лутовац,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић